

KẾT LUẬN

Thanh tra việc chấp hành quy định pháp luật lĩnh vực tài nguyên nước tại dự án Thủy điện Đăk Pru 1, xã Đăk Nhoong, huyện Đăk Gleि của Công ty Cổ phần Thủy điện Đăk Gleि

Căn cứ Quyết định số 827/QĐ-UBND ngày 08 tháng 12 năm 2020 của Chủ tịch Ủy ban nhân dân tỉnh Kon Tum phê duyệt Danh mục các cuộc thanh tra, kiểm tra doanh nghiệp năm 2021 trên địa bàn tỉnh Kon Tum;

Căn cứ Quyết định số 995/QĐ-STNMT ngày 29 tháng 12 năm 2020 của Giám đốc Sở Tài nguyên và Môi trường tỉnh Kon Tum phê duyệt kế hoạch thanh tra, kiểm tra năm 2021 của Sở Tài nguyên và Môi trường;

Thực hiện việc hướng dẫn, sắp xếp kế hoạch thanh tra, kiểm tra liên ngành theo Văn bản số 996/TTr-P2 ngày 18 tháng 12 năm 2020, số 1009/TTr-P3 ngày 23 tháng 12 năm 2020 của Thanh tra tỉnh Kon Tum và Thông báo số 1218/SCT-TTr ngày 12 tháng 7 năm 2021 của Sở Công Thương tỉnh Kon Tum;

Vào ngày 20 tháng 7 năm 2021 Giám đốc Sở Tài nguyên và Môi trường ban hành Quyết định số 676/QĐ-STNMT thanh tra việc chấp hành quy định pháp luật lĩnh vực tài nguyên nước tại dự án Thủy điện Đăk Pru 1, xã Đăk Nhoong, huyện Đăk Gleि của Công ty Cổ phần Thủy điện Đăk Gleि.

Từ ngày 26 tháng 7 năm 2021 đến ngày 01 tháng 9 năm 2021, Đoàn thanh tra (theo Quyết định số 676/QĐ-STNMT ngày 20 tháng 7 năm 2021 của Giám đốc Sở Tài nguyên và Môi trường tỉnh Kon Tum) tiến hành thanh tra việc chấp hành quy định pháp luật lĩnh vực tài nguyên nước tại dự án Thủy điện Đăk Pru 1, xã Đăk Nhoong, huyện Đăk Gleि của Công ty Cổ phần Thủy điện Đăk Gleि.

Xét Báo cáo ngày 14 tháng 9 năm 2021 của Trưởng đoàn thanh tra và Tờ trình số 40/TT-TTr ngày 29 tháng 9 năm 2021 của Chánh Thanh tra Sở Tài nguyên và Môi trường tỉnh Kon Tum,

Kết luận thanh tra như sau:

I. Kết quả thanh tra:

1. Thông tin chung:

Công ty Cổ phần Thủy điện Đăk Gleि là doanh nghiệp trực thuộc Công ty cổ phần Sông Đà 11, có địa chỉ trụ sở tại làng Đăk Nhoong, xã Đăk Nhoong, huyện Đăk Gleि, tỉnh Kon Tum; được Phòng Đăng ký kinh doanh (Sở Kế hoạch và đầu tư tỉnh Kon Tum) cấp Giấy chứng nhận đăng ký kinh doanh số 6101207604 đăng ký lần đầu ngày 10 tháng 5 năm 2016.

Công ty Cổ phần Thủy điện Đắk Glei là chủ đầu tư dự án Thủy điện Đắk Pru 1. Dự án này được Ủy ban nhân dân tỉnh Kon Tum cấp Quyết định chủ trương đầu tư tại Văn bản số 147/QĐ-UBND ngày 06 tháng 3 năm 2017.

Dự án có quy mô công suất thiết kế 7MW, điện lượng bình quân hàng năm cung cấp $30,223 \times 10^6$ kWh/năm. Địa điểm thực hiện dự án tại Suối Đắk Pru, làng Đắk Nhoong, xã Đắk Nhoong và làng Đắk Đoát, xã Đắk Pét, huyện Đắk Glei, tỉnh Kon Tum. Tổng vốn đầu tư của dự án là 65 tỷ đồng. Thời hạn hoạt động của dự án là 50 năm. Dự án được khởi công xây dựng từ năm 2018.

II. Kết quả thanh tra việc chấp hành quy định pháp luật lĩnh vực tài nguyên nước tại dự án Thủy điện Đắk Pru 1:

1. Thực hiện Giấy phép khai thác, sử dụng nước mặt:

Xét Đơn đề nghị cấp giấy phép khai thác, sử dụng nước mặt công trình thủy điện Đắk Pru 1 của Công ty Cổ phần Thủy điện Đắk Glei, vào ngày 21 tháng 12 năm 2018 Bộ Tài nguyên và Môi trường cấp Giấy phép khai thác, sử dụng nước mặt số 3836/GP-BTNMT, cho phép Công ty Cổ phần Thủy điện Đắk Glei (*có địa chỉ tại làng Đắk Nhoong, xã Đắk Nhoong, huyện Đắk Glei, tỉnh Kon Tum*) khai thác, sử dụng nước mặt với các nội dung sau: (i) Tên công trình: Thủy điện Đắk Pru 1; (ii) Mục đích khai thác, sử dụng nước: Phát điện; (iii) Nguồn nước khai thác, sử dụng: Sông Đắk Pru, phụ lưu cấp 1 của sông Se San; (iv) Vị trí các hạng mục chính của công trình khai thác, sử dụng nước: Tuyến đập và Nhà máy; (v) Chế độ khai thác: Hồ chứa công trình thủy điện Đắk Pru 1 vận hành theo chế độ điều tiết ngày đêm; (vi) Lượng nước khai thác, sử dụng: Công suất lắp máy là 7 MW; lưu lượng lớn nhất qua nhà máy thủy điện là $7,13\text{m}^3/\text{s}$; (vii) Phương pháp khai thác, sử dụng: Công trình thủy điện Đắk Pru 1 là công trình thủy điện kiểu đường dẫn, đập được xây dựng trên sông Đắk Pru, nước sau khi phát điện được trả lại dòng chính sông Đắk Pru tại vị trí cách tuyến đập khoảng 1,3 km về phía hạ lưu; (viii) Thời hạn của Giấy phép là 10 năm. Tại Giấy phép khai thác, sử dụng nước mặt số 3836/GP-BTNMT, Bộ Tài nguyên và Môi trường xác định trách nhiệm đối với chủ dự án.

Quá trình thanh tra cho thấy, việc khai thác, sử dụng nước của công trình thủy điện Đắk Pru 1 không gây ảnh hưởng đến hiện trạng và nhu cầu sử dụng nước phía thượng, hạ lưu công trình của người dân trong khu vực. Cụ thể: (i) Đối với khu vực thượng lưu công trình, đoạn suối Đắk Pru phía thượng lưu công trình chảy qua địa phận xã Đắk Pek. Về nguồn nước sinh hoạt, người dân trong xã không sử dụng nguồn nước suối Đắk Pru mà lấy tự chảy từ các nhánh suối trên núi đổ về, không sử dụng trạm bơm hay công trình lấy nước từ suối Đắk Pru. Về nguồn nước tưới cho nông nghiệp, cũng không sử dụng nước từ suối Đắk Pru mà sử dụng nước từ các nhánh, khe suối đổ vào suối Đắk Pru, không có diện tích nuôi trồng thủy sản; (ii) Đối với khu vực hạ lưu công trình, trong trường hợp không có thủy điện Đắk Pru 1, dòng chảy suối Đắk Pru chủ yếu theo chế độ thiên nhiên. Trong mùa kiệt lưu lượng và mực nước trên suối Đắk Pru dao động theo quy luật tự nhiên. Khi có thủy điện Đắk Pru 1, nước sau khi quay

turbin ra theo kênh xả đổ vào suối Đăk Pru nhưng không thay đổi về dòng chảy. Nước đó sẽ tiếp tục tham gia vào dòng chảy cung cấp nước cho hạ du bảo đảm việc cấp nước cho sản xuất nông nghiệp như cũ.

Ngoài ra, chủ dự án đã có các biện pháp giảm thiểu các tác động tiêu cực trong quá trình vận hành, gồm biện pháp giảm thiểu tác động do chặn dòng tích nước hồ chứa và biện pháp giảm thiểu tác động do xói lở bờ và đáy sông suối khu vực sau nhà máy nhà máy công trình thủy điện Đăk Pru 1.

2. Thực hiện quy định về hồ chứa, đập dâng:

- Việc cấm mốc chỉ giới phạm vi bảo vệ đập công trình thủy điện: Vào ngày 20 tháng 5 năm 2019 tại khu vực Đập công trình Thủy điện Đăk Pru 1, thuộc địa bàn xã Đăk Nhoong, huyện Đăk Glei, Công ty Cổ phần Thủy điện Đăk Glei đã lập Biên bản bàn giao mốc chỉ giới phạm vi bảo vệ đập công trình Thủy điện Đăk Pru 1 cho UBND xã Đăk Nhoong, với số lượng 04 mốc, với toạ độ Đ-1($x=166472.55$; $y=519320.55$); Đ-2($x=1664616.97$; $y=519186.48$); Đ-3($x=1664647.47$; $y=519320.99$); Đ-4($x=1664601.48$; $y=519302.64$). Tại thời điểm thanh tra các mốc này phù hợp với quy cách mốc theo mô tả tại Quyết định số 237/QĐ-UBND ngày 18 tháng 3 năm 2019 của Ủy ban nhân dân tỉnh Kon Tum phê duyệt phương án cấm mốc chỉ giới phạm vi bảo vệ đập công trình thủy điện Đăk Pru 1, xã Đăk Nhoong, huyện Đăk Glei, tỉnh Kon Tum; tuy nhiên các mốc này bị mờ, khó nhận dạng.

- Công ty Cổ phần Thủy điện Đăk Glei đã xây dựng phương án phòng, chống lũ, lụt, hạn hán thiếu nước cho vùng hạ du. Cụ thể: Quy chế phối hợp giữa Ban Chỉ huy PCTT và TKCN huyện Đăk Glei và Công ty Cổ phần Thủy điện Đăk Glei trong công tác phòng chống lũ bão và tìm kiếm cứu nạn (*số 01/QCPH-BCHHPCTT-TDĐL ngày 27 tháng 5 năm 2018*); Quyết định số 367/QĐ-UBND ngày 23 tháng 4 năm 2021 của Ủy ban nhân dân huyện Đăk Glei phê duyệt Phương án ứng phó các tình huống khẩn cấp cho công trình và vùng hạ du đập thủy điện Đăk Pru 1, xã Đăk Nhoong; Quyết định số 03/2021/QĐ- KTCN ngày 08 tháng 5 năm 2021 của Tổng giám đốc Công ty Cổ phần Thủy điện Đăk Glei phê duyệt và ban hành Phương án ứng phó thiên tai năm 2021 Công trình nhà máy thủy điện Đăk Pru 1.

- Tại thời điểm thanh tra, dự án thủy điện Đăk Pru bảo đảm duy trì lưu lượng sau đập không nhỏ hơn $0,2\text{m}^3/\text{s}$; nước sau khi phát điện được trả lại dòng chính sông Đăk Pru tại vị trí cách tuyến đập khoảng 1,3 km về phía hạ lưu.

- Công ty Cổ phần Thủy điện Đăk Glei đã xây dựng phương án để đối phó với tình huống vỡ đập, các tình huống đe dọa nghiêm trọng đến an toàn công trình, tính mạng và tài sản của nhân dân ở hạ lưu hồ chứa, đập dâng; được UBND tỉnh phê duyệt tại Quyết định số 901/QĐ-UBND ngày 26 tháng 8 năm 2019 của Ủy ban nhân dân tỉnh Kon Tum phê duyệt Phương án bảo vệ đập công trình thủy điện Đăk Pru 1, huyện Đăk Glei.

- Công tác lập kế hoạch điều tiết nước hàng năm của hồ chứa, theo quy định tại Quyết định số 1072/QĐ-UBND ngày 11 tháng 10 năm 2018 của Ủy ban

nhân dân tỉnh Kon Tum phê duyệt quy trình vận hành hồ chứa nhà máy thủy điện Đăk Pru 1: Công ty Cổ phần Thủy điện Đăk Gleि có kế hoạch sử dụng nguồn nước nhà máy Thủy điện Đăk Pru 1 tại Văn bản số 16/2021/BC-KTCN ngày 08 tháng 01 năm 2021, gửi Sở Công Thương tỉnh Kon Tum và các đơn vị liên quan.

- Mặc dù đã ký kết hợp đồng, tập kết thiết bị, tuy nhiên đến thời điểm thanh tra Công ty Cổ phần Thủy điện Đăk Gleि chưa lắp đặt thiết bị quan trắc, giám sát theo quy định; chưa thực hiện việc kết nối, truyền tải dữ liệu quan trắc, giám sát với cơ quan nhà nước có thẩm quyền theo quy định.

2. Về thực hiện nghĩa vụ tài chính về tài nguyên nước:

- Thuế tài nguyên nước từ năm 2019 đến tháng 6 năm 2021 số tiền 3.861.705.412 đồng. Trong đó năm 2019 số tiền 1.566.751.935 đồng; năm 2020 số tiền 1.593.034.588 đồng; tháng 6 đầu năm 2021 số tiền 711.918.889 đồng;

- Tiền cấp quyền khai thác tài nguyên nước đối với Giấy phép khai thác, sử dụng nước mặt từ năm 2019 đến tháng 6 năm 2021 số tiền 910.060.000 đồng. Trong đó năm 2019 số tiền 364.024.000 đồng; năm 2020 số tiền 364.024.000 đồng; tháng 6 đầu năm 2021 số tiền 182.012.000 đồng.

II. Kết luận; biện pháp xử lý:

1. Kết luận:

1.1. Ưu điểm:

a) Công trình thủy điện Đăk Pru 1 được Bộ Tài nguyên và Môi trường cấp Giấy phép khai thác, sử dụng nước mặt số 3836/GP-BTNMT ngày 21 tháng 12 năm 2018. Công ty Cổ phần Thủy điện Đăk Gleि đã thực hiện tương đối đầy đủ các nội dung quy định của giấy phép.

b) Công ty Cổ phần Thủy điện Đăk Gleि đã xây dựng phương án phòng, chống lũ, lụt, hạn hán thiếu nước cho vùng hạ du.

c) Dự án Công trình thủy điện Đăk Pru 1 bảo đảm duy trì dòng chảy tối thiểu theo quy định đối với hồ chứa và đập dâng; nước sau khi phát điện được trả lại dòng chính sông Đăk Pru tại vị trí cách tuyến đập khoảng 1,3 km về phía hạ lưu.

c) Công ty Cổ phần Thủy điện Đăk Gleि đã xây dựng phương án đề đối phó với tình huống vỡ đập, các tình huống đe dọa nghiêm trọng đến an toàn công trình, tính mạng và tài sản của nhân dân ở hạ lưu hồ chứa, đập dâng.

d) Công ty Cổ phần Thủy điện Đăk Gleि đã hoàn chỉnh lập hồ sơ, được Ủy ban nhân dân tỉnh Kon Tum phê duyệt quy trình vận hành hồ chứa nhà máy thủy điện Đăk Pru 1.

e) Thực hiện nghĩa vụ tài chính về thuế tài nguyên nước và tiền cấp quyền khai thác tài nguyên nước đối với Giấy phép khai thác, sử dụng nước mặt theo quy định.

g) Quá trình thanh tra cho thấy, việc khai thác, sử dụng nước của công trình thủy điện Đăk Pru 1 không gây ảnh hưởng đến hiện trạng và nhu cầu sử dụng nước phía thượng, hạ lưu công trình của người dân trong khu vực. Ngoài ra, chủ dự án đã có các biện pháp giảm thiểu các tác động tiêu cực trong quá trình vận hành, gồm biện pháp giảm thiểu tác động do chặn dòng tích nước hồ chứa và biện pháp giảm thiểu tác động do xói lở bờ và đáy sông suối khu vực sau nhà máy công trình thủy điện Đăk Pru 1.

1.2. Tồn tại, hạn chế:

a) Tại công trình thủy điện Đăk Pru 1, Công ty Cổ phần Thủy điện Đăk Glei chưa lắp đặt thiết bị quan trắc, giám sát theo quy định; chưa thực hiện việc kết nối, truyền tải dữ liệu quan trắc, giám sát với cơ quan nhà nước có thẩm quyền theo quy định.

Công ty Cổ phần Thủy điện Đăk Glei giải trình nội dung này như sau: Do tình hình dịch bệnh covid-19 kéo dài và hiện tại tỉnh Kon Tum chưa có trung tâm để kết nối dữ liệu nên Công ty Cổ phần Thủy điện Đăk Glei chưa lắp đặt thiết bị quan trắc, giám sát và chưa thực hiện việc kết nối, truyền tải dữ liệu quan trắc, giám sát với cơ quan nhà nước có thẩm quyền theo quy định.

Xét thấy nội dung giải trình của doanh nghiệp là khách quan, trong đó có một phần trách nhiệm thuộc về cơ quan quản lý nhà nước. Tuy nhiên, việc lắp đặt thiết bị quan trắc, giám sát và việc kết nối, truyền tải dữ liệu quan trắc, giám sát với cơ quan nhà nước có thẩm quyền là việc phải thực hiện theo quy định tại Thông tư số 47/2017/TT-BTNMT ngày 07 tháng 11 năm 2017 của Bộ Tài nguyên và Môi trường quy định về giám sát khai thác, sử dụng tài nguyên nước và đã được Ủy ban nhân dân tỉnh Kon Tum chỉ đạo tại Văn bản số 157/UBND-NNTN ngày 17 tháng 8 năm 2021 v/v triển khai Thông tư số 47/2017/TT-BTNMT ngày 07 tháng 11 năm 2017 của Bộ Tài nguyên và Môi trường.

b) Hiện nay việc cấm mốc chỉ giới phạm vi bảo vệ đập công trình thủy điện theo Quyết định số 237/QĐ-UBND ngày 18 tháng 3 năm 2019 của Ủy ban nhân dân tỉnh Kon Tum phê duyệt phương án cấm mốc chỉ giới phạm vi bảo vệ đập công trình thủy điện Đăk Pru 1, xã Đăk Nhoong, huyện Đăk Glei, tỉnh Kon Tum đã được thực hiện; tuy nhiên các mốc này bị mờ, khó nhận dạng, cần được khắc phục.

2. Biện pháp xử lý:

Từ kết quả thanh tra nêu trên, Giám đốc Sở Tài nguyên và Môi trường xử lý như sau:

2.1. Yêu cầu Công ty Cổ phần Thủy điện Đăk Glei:

- Tiếp tục thực hiện đúng quy định pháp luật về lĩnh vực tài nguyên nước theo kết quả thanh tra đã nêu.

- Khắc phục việc chưa lắp đặt thiết bị quan trắc, giám sát theo quy định; chưa thực hiện việc kết nối, truyền tải dữ liệu quan trắc, giám sát với cơ quan nhà nước có thẩm quyền theo quy định.

- Khắc phục ngay việc các mốc chỉ giới phạm vi bảo vệ đập công trình thủy điện Đăk Pru 1 bị mờ, khó nhận dạng.

2.2. Thanh tra Sở:

Giao Thanh tra Sở phối hợp với Phòng Tài nguyên Khoáng sản nước theo dõi, giám sát kết quả thực hiện các nội dung sau kết luận thanh tra của Công ty Cổ phần Thủy điện Đăk Gleiz; đề xuất xử lý vi phạm (*nếu có*); báo cáo kết quả cho Giám đốc Sở Tài nguyên và Môi trường xem xét, chỉ đạo.

Trên đây là kết luận thanh tra việc Thanh tra việc chấp hành quy định pháp luật lĩnh vực tài nguyên nước tại dự án Thủy điện Đăk Pru 1, xã Đăk Nhoong, huyện Đăk Gleiz của Công ty Cổ phần Thủy điện Đăk Gleiz. Kết luận này được gửi đến Công ty Cổ phần Thủy điện Đăk Gleiz và các đơn vị có liên quan để triển khai, thực hiện./.

Nơi nhận:

- UBND tỉnh (b/cáo);
- Thanh tra tỉnh;
- Sở Công Thương;
- GD Sở, các PGD Sở;
- Các đơn vị có liên quan;
- Trang TTĐT Sở TN&MT để đăng tin;
- Lưu: VT, HSTT, TT_{TNMT}, PTĐ.

GIÁM ĐỐC

Nguyễn Văn Lộc